

Κοινωνικές και Νομικές Πλευρές της Τεχνολογίας

Εργασία 2010

Σχολιασμός των όρων του facebook ως προς την πνευματική ιδιοκτησία και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών με βάση τους νόμους 2121/1993 και 2472/1997

Πέτρος Πέτρου
Α.Μ.: 4064

Facebook, πλέον από της πιο αναγνωρισμένες λέξεις στο κόσμο. Τι είναι; Συνοπτικά μια υπηρεσία που σου προσφέρει την δυνατότητα να δικτυωθείς με φίλους, οικογένεια, συνεργάτες καθώς και με όποιον άλλον επιθυμείς. Το συστατικό-κλειδί αυτής της υπηρεσίας είναι η ανταλλαγή και το μοίρασμα πληροφοριών. Πληροφορίες που συχνά αποτελούν προσωπικά δεδομένα καθώς και υλικό με πνευματική ιδιοκτησία.

Σε αυτό το κείμενο, θα εστιάσουμε την προσοχή μας στα προσωπικά δεδομένα και το πνευματικό υλικό των χρηστών του facebook και πως αυτό προφυλάσσεται από οποιαδήποτε επεξεργασία και διαμοιρασμό του. Πιο συγκεκριμένα θα ασχοληθούμε με τους όρους χρήσης του facebook και την πολιτική που ακολουθεί για τα δεδομένα που συλλέγει και πως αυτά έρχονται σε αντίθεση ή αποτελούν γκρίζα ζώνη με τους νόμους 2121/1993 και 2472/1997 που ισχύουν στην Ελληνική επικράτεια, καθώς αυτά παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Statement of Rights and Responsibilities:

2.1 For content that is covered by intellectual property rights, like photos and videos ("IP content"), you specifically give us the following permission, subject to your privacy and application settings: you grant us a non-exclusive, transferable, sub-licensable, royalty-free, worldwide license to use any IP content that you post on or in connection with Facebook ("IP License"). This IP License ends when you delete your IP content or your account unless your content has been shared with others, and they have not deleted it.

Νόμος 2121/1993: Άρθρο 17 Μεταβίβαση του υλικού φορέα

Η μεταβίβαση της κυριότητας του υλικού φορέα, όπου έχει ενσωματωθεί το έργο, σε πρωτότυπο ή αντίγραφο ή αντίτυπο, δεν επιφέρει μεταβίβαση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν παρέχει στο νέο κτήτορα εξουσίες εκμετάλλευσης του έργου, εκτός αν εγγράφως έχει συμφωνηθεί το αντίθετο ήδη με τον αρχικό δικαιούχο του περιουσιακού δικαιώματος.

Παρατηρούμε πως, ενώ ο νόμος μας επιτρέπει να μοιράσουμε το υλικό, χωρίς να μεταβιβάσουμε τα πνευματικά δικαιώματα μας σε αυτούς, μας αναγκάζει να συμφωνήσουμε σε κάτι τέτοιο. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε πως δεν πρόκειται για μια νόμιμος και ηθική συναίνεση, γιατί πλέον το facebook αποτελεί ενός είδους μονοπωλίου και πλέον μιας απαραίτητης υπηρεσίας, τόσο στον επαγγελματικό όσο και στον κοινωνικό τομέα της ζωής μας. Έχει αντικαταστήσει ένα αρκετά σημαντικό μέρος της επικοινωνίας και συνεργασίας μας με αλλά άτομα (συνεργάτες, φίλους κ.α.).

Statement of Rights and Responsibilities:

2.5 We always appreciate your feedback or other suggestions about Facebook, but you understand that we may use them without any obligation to compensate you for them (just as you have no obligation to offer them).

Μπορεί στο πιο πάνω μέρος να μας υπενθυμίζει την μη υποχρέωση μας να δώσουμε υλικό που δεν θέλουμε να χρησιμοποιηθεί με οποιονδήποτε τρόπο, αλλά με ποιο τρόπο δεν είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε δήγματα εργασίας μας για να δουν πιθανοί συνεργάτες, και με ποιο τρόπο προστατευόμαστε πως δεν θα χρησιμοποιηθεί αυτό το δήγμα από το facebook.

Νόμος 2121/1993: Άρθρο 4 Το ηθικό δικαίωμα

5. Το ηθικό δικαίωμα είναι ανεξάρτητο από το περιουσιακό δικαίωμα και παραμένει στο δημιουργό ακόμα και μετά τη μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος.

Ο πιο πάνω νόμος κάνει ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ ηθικού και περιουσιακού δικαιώματος, καθώς και την μη μεταβίβαση του ηθικού δικαιώματος, μεταξύ αυτού του τρόπου, χρόνου και τόπου που θα γίνει αυτό διαθέσιμο. Κάτι για το οποίο το facebook αγνοεί και προβάλλει την πλήρη δικαιοδοσία του σε πνευματικό υλικό των χρηστών του.

Επίσης μια τρύπα στους όρους χρήσεις, είναι διάθεση και χρήση του υλικού, όταν αυτό έχει μοιραστεί σε τρίτα άτομα, ενώ ο αρχικός αποστολέας έχει διαγράψει το εν λόγω υλικό. Γνωρίζοντας πως η ουσία του facebook είναι ο διαμοιρασμός πληροφορίας και υλικού, παρατηρούμε πως η αφαίρεση τέτοιου υλικού, καθιστάτε ακατόρθωτη, κάτι που ο νόμος δίνει το δικαίωμα υπαναχώρησης (Ν. 2121/1993 Αρ.4 παρ. 1ε)

Νόμος 2472/1997: Άρθρο 5 Προϋποθέσεις επεξεργασίας

1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

Privacy Policy:

Facebook Platform. We do not own or operate the applications or websites that you use through Facebook Platform (such as games and utilities). Whenever you connect with a Platform application or website, we will receive information from them, including information about actions you take. In some cases, in order to personalize the process of connecting, we may receive a limited amount of information even before you connect with the application or website.

Νόμος 2472/1997: Άρθρο 11 Δικαίωμα ενημέρωσης

3. Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.

Εδώ βλέπουμε πως υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες το facebook λαμβάνει κάποιες πληροφορίες, πριν ακόμη γίνει η σύνδεση με κάποιο εξωτερικό πρόγραμμα ή ιστοσελίδα, δηλαδή πριν καν δώσουμε την συναίνεση μας σε κάτι τέτοιο (προϋποθέτοντας πως το τρίτο πρόγραμμα/ιστοσελίδα σέβεται και μας δίνει την επιλογή για συναίνεση)

Privacy Policy:

Information from other users. We may collect information about you from other Facebook users, such as when a friend tags you in a photo, video, or place, provides friend details, or indicates a relationship with you.

Πάλι παρατηρούμε την συλλογή πληροφορίας χωρίς να προηγηθεί έγκριση από όλους τους χρήστες που αφορά η πληροφορία. Σε συνδυασμό με το ακόλουθό:

Privacy Policy:

If another user tags you in a photo or video or at a place, you can remove the tag. You can also limit who can see that you have been tagged on your profile from your privacy settings. Even after you remove information from your profile or delete your account, copies of that information may remain viewable elsewhere to the extent it has been shared with others, it was otherwise distributed pursuant to your privacy settings, or it was copied or stored by other users.

Το facebook όχι μόνο συλλέγει την πληροφορία από τρίτους χωρίς την συγκατάθεση του χρήστη, την κάνει άμεσα διαθέσιμη, και μόνο ύστερα μπορεί να αφαιρέσει μέρος της πληροφορίας αυτής. Το ακόμη πιο ανησυχητικό είναι πως η πληροφορία αυτή, όταν αναπαραχθεί από αλλά μέλη, δεν μπορεί να διαγραφεί. Κάτι που έρχεται σε αντίθεση με το πιο κάτω νόμο:

Νόμος 2472/1997: Άρθρο 12 Δικαίωμα πρόσβασης

2ε. κατά περίπτωση, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή τη δέσμευση (κλείδωμα) των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ιδίως λόγω του ελλιπούς ή ανακριβούς χαρακτήρα των δεδομένων.

Ο οποίος κάνει ξεκάθαρο την δυνατότητα διαγραφής δεδομένων που συλλέχτηκαν με παράτυπο τρόπο.

Privacy Policy:

When your friends use Platform. *If your friend connects with an application or website, it will be able to access your name, profile picture, gender, user ID, and information you have shared with “everyone.” It will also be able to access your connections, except it will not be able to access your friend list. If you have already connected with (or have a separate account with) that website or application, it may also be able to connect you with your friend on that application or website. If the application or website wants to access any of your other content or information (including your friend list), it will have to obtain specific permission from your friend. If your friend grants specific permission to the application or website, it will generally only be able to access content and information about you that your friend can access. In addition, it will only be allowed to use that content and information in connection with that friend. For example, if a friend gives an application access to a photo you only shared with your friends, that application could allow your friend to view or print the photo, but it cannot show that photo to anyone else.*

Μια μεγάλη ποσότητα πληροφορίας είναι δυνατό να διαβιβαστεί σε τρίτους μόνο επειδή έδωσε την έγκριση του κάποιος άλλος. Μπορεί να κάνει ξεκάθαρο πως η χρήση αυτής της πληροφορίας θα παρουσιάζετε μόνο στο άτομο που έδωσε την έγκριση του, άλλα αυτό είναι στην καλή πρόθεση του τρίτου ατόμου που διαχειρίζεται την πληροφορία να το σεβαστεί. Δεν παύει σε καμία περίπτωση να διαπιστώνετε διακίνηση πληροφορίας σε τρίτους, χωρίς την συναίνεση του χρήστη στον οποίον αφορά η πληροφορία.

Privacy Policy:

To provide you with services. *We may provide information to service providers that help us bring you the services we offer. For example, we may use third parties to help host our website, send out email updates about Facebook, remove repetitive information from our user lists, process payments, or provide search results or links (including sponsored links). These service providers may have access to your personal information for use for a limited time, but when this occurs we implement reasonable contractual and technical protections to limit their use of that information to helping us provide the service.*

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του νόμου 2472/1997, για κάτι τέτοιο θα πρέπει να λάβει πρώτα άδεια από την «Αρχή» όπως αυτή θεσπίζεται στο κεφάλαιο Δ' του ίδιου νόμου. Επίσης θα πρέπει να εφαρμόζετε σωστά το άρθρο 10 στο οποίο δηλώνετε ρητά με ποιο τρόπο θα πρέπει να διασφαλιστεί το απόρρητο και η ασφάλεια κατά την επεξεργασία των δεδομένων

Privacy Policy:

Transfer in the Event of Sale or Change of Control. *If the ownership of all or substantially all of our business changes, we may transfer your information to the new owner so that the service can continue to operate. In such a case, your information would remain subject to the promises made in any pre-existing Privacy Policy.*

Εδώ παρατηρούμε μια τρύπα στην πολιτική του facebook όσο αφορά τα προσωπικά δεδομένα. Σε περίπτωση που υπάρξει κάποιος είδους συγχώνευση, πώλησης του facebook, τα δεδομένα θα υπόκεινται σε πολιτική που ακολουθεί η νέα διεύθυνση, χωρίς να κάνει ξεκάθαρο, αν θα προηγηθεί πρώτα κάποιου είδους ερώτηση του χρήστη, αν συμφωνεί με τους νέους όρους και την πολιτική προσωπικών δεδομένων, πριν αυτά παραχωρηθούν.

Γράφοντας τον επίλογο, μπορούμε να πούμε ότι στους όρους χρήσης του facebook αλλά και στην πολιτική που εφαρμόζει όσο αφορά τα δεδομένα που παρέχονται από τους χρήστες του, έρχεται νομικά τουλάχιστο αρκετά σύμφωνο με της νομικές διατάξεις της Ελληνικής δημοκρατίας. Δηλώνει ξεκάθαρα πως αν θα χρησιμοποιηθούν οι υπηρεσίες του, δίνουμε μια αρχική συγκατάθεση στην χρήση υλικού με πνευματικά δικαιώματα αλλά και ελεύθερης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

Ότι νομικό έρχεται σε αντιπαράθεση με τους νόμους 2121/1993 και 2472/1997 έχει αναφερθεί και συζητηθεί σε αυτό το κείμενο. Η αίσθηση που μας αφήνει, είναι η ηθική και κανονική πλευρά στους όρους αυτούς. Πόσο εξαναγκασμένη είναι η συναίνεση μας στην διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων μας και προσωπικών δεδομένων μας. Από την στιγμή που παρέχουμε το υλικό, δίνουμε άτυπα την συναίνεση μας; Το facebook μας δίνει κάποιες επιλογές για το ποιος έχει πρόσβαση στο υλικό μας και μας ενημερώνει για το ποιος μπορεί να το δει. Δεν είναι τόσο ευέλικτο όμως όσο αφορά τον τρόπο με τον οποίο μπορεί το ίδιο το facebook να εκμεταλλεύεται υλικό που του εμπιστευτήκαν οι χρήστες του.

Τέλος, παρατηρούμε το νομικό πρόβλημα που μπορεί να προκύψει, όταν εμπλέκονται άνθρωποι και υπηρεσίες από διαφορετικές χώρες και το νομικό κενό για την λεπτή διάκριση του μοιράζομαι πληροφορία και παραχωρώ το δικαίωμα για επεξεργασία, προβολή και εκμετάλλευση.